

TENE MUJIKAZ IDAZLE EUSKALDUNA

BERE EUN-URTE-MUGAN

TENE EUSKALDUN FEDEDUN: 1988

Tene Mujika Deban jaio zan maiatzaren 24an, urtea 1888, euskaldun eta abertzale giroan. Aberriaren ezaugarria mintzaira danez, Euskera beti biotz-muiñean eraman zuan. Abertzaletasunak erakutsi zion euskaldun izaten. Bere euskera-zaletasuna ez zan (izan) izarretan dabillan lillura maitagarri bat; ekintzetan mamitutakoa baizik. Il arteraiño ekin zion euskera lantzeari eta euskeraz idazteari...

Auek aurretik gogora nai ditut, nere gaiari eldu baiño lenago; Tene euskaldun abertzalea, Tene euskaldun idazlea, "euskaldun fededun" izan zitzaigun jaiotzetik eriotzararte.

Kristoren Fedea eta Maitasuna, biak, izan zitun, bizitza osoan zear eta etenik gabe, bere barne-bizitzaren eutsigarri eta arnasa...

NAIZ-ETA gerrateak aurretik eramana izan... Naiz-eta, guda negargarri orretan, Elizaren Apostoluen zenbait ondorengoek bere aberriaren aurka jokatu... Naiz-eta luzaroan exilatuta bizi... Naiz-eta, errira etorrita gero, erbesteratua izan...

ALAZ ERE ez zuan ukatu Kristo eta bere Elizarenganako sinismenik; federik ez zitzaion otzitu. Fedea galtzekotan, Jesusek berberak galdu bearke zuela, oso garbi ikusten zuan Tenek. Izan ere Amabi lagun aukeratu bere Elizaren oiñarri. eta oietatik batek, eskutara zillar bategatik, bere Maixua saldu zuan eriotzarako; buruzagi bezela aukerutakoak, berriz, bildurrez, uko egin zion, juramentu eta guzti, eta beste amarrak iges, Maixua etsaien atzaparretan utzita...

Jesusek Eliza gizon-emakumeentzako egin zuan, eta, uts asko egin dezaketen gizon argalez osatua. Orretxegaitik bialdu zien bere Maitasunezko Arnasa, Eleizaren benetako eusgarri eta zuzendari. Or tartean dabiltzan gizonak dira bat eta oien ondoren dabillan Arnas-espirtua beste bat.

Gauz auek argi eta garbi ikusten zituelako, gorde zitun beti Tenek bere biotzean Fedea eta Maitasuna. Oieri esker, ez zuan bein ere ltxaropenik galdu: ez beste mundokorik, ez mundo onetakorik ere. Larogeita amar urte beteta gero ere, nola eta zer idatziko pentsatzen, garai berrietarako bide berriak nola asmatu... Ondotxo zekien Tenek, Kristoren fedetik ikasi zuela Euskalerrriak

jatortasuna eta zuzentasuna eta ortik sortu zitzaioala aberriari munduan zerar zeukan izen ona eta izen orrek ez zion gutxi berari lagundu exilatuta ibilli zan garaian...

Tene Kristoren Fedean eta maitasunean bizi eta il zan.

Entzunda zeukan poeta berrien esaera au: Guretzako kristo Marx da. Tene'rentzako benetako Kristo Jesus zan eta beste guztiak kristotxo batzuek besterik ez.

Beste aldetik, berriz, ondo begiratu ezkeroz, marxismoak dituen alde onak Jesus'engandik artuta dirudite. Jesus eta Marx biak ziran judutarrak. Marx bera Europan jaio zan, ia bi milla urtez kristautasunak girotutako Europa zaarrean... Marxismoa ez an Asian sortu Confucio eta Budaren inguruan. Ezta Afrikako erri majikoen artean ere. Kristau giroan sortu zan judutar baten burutik.

Jesusek eta Marxek Moises'engan zeukaten beuren sustraia eta Moises'ek emanak dira, justizia eta zuzentasuna gordetzeko diran Amar Aginduak; Jesusek bitan bildu zitunak, Jainkoa eta lagun-urkoa maitatzean, alegia.

Moises eta Jesus kanpotarrak omen dira gure artean; Marx areago, eldu berria dan ezker. Jesusek gurekin milla urte ondotoxo pasiak daramazki geure artean. Euskaldunek Kristoren Legea beuren biotzetan mamitu zuten, kulturaren agerpen bihurturik. "Euskaldun fededun" ez zan itza utsa bakarrik; izana ere bazan. bi itz auek oso-osorik betetzen ziran Tene'rengan. Berau bai zala benetako "euskaldun fededun".

Kristautasuna atzo kanpotik etorri zalako, gaur arbuiatu eta madarikatu bear ba'degu, berdin egin bear ko degu kanpotik datozkigun kultura berri guztiekin, marxismoarekin batera. Arrazoi orregaitik ba da, Kristautasunarekin batera bota bear ko ditugu Erromatarrek ekarritako kultura aberatsak, Ario eta Zelta erriak ekarritakoak; esate baterako, San Juan-suak, Olentzaro, lauburuak, trikuarreien kultura eta abar. Baiña, ez oiek bakarrik, baita majja-siniskeri ugariak ere.

Auxe adierazten digu esandako onek, alegia, gu euskaldunok asmatzaille baiña kopiaztaille obeak izan gerala beti. Ori bai, onartzen dizkitugun kultura-gaiak gure mami biurtzen, orretan mutillak gerala ... Guk ez genduan txapelik asmatuko, baiña gure-gurea egin degulako, "beret basque" edo "boina vasca" izenekin ezagutuko dute munduan zear... Berdin gertatu da pelotarekin ere: gure aurretik griegoek Europan eta indio-maiek Ameriketean egiten omen zuten pelotan; baiña gu artan jokatzen asita gero, "pelota vasca" biurtu degu...

Kristautasuna ere gure-gurea egin genduan "euskaldun fededun" esateko eran. Kristau-kultura, kanpotik artutako beste guztiak bezela, guretik kanpora bota bear ba'ditugu, orduan ezurretan geldituko gera. Ezur igarretan: ez erri eta ez kultura.

Kristautasuna kentzean, gure bizitza-izate eta kulturaren zati ederrena kentzen diogu Euskalerrinari... Arazo au Tenek oso argi zeukan bere begien aurrean eta orretxegaitik izan zan beti euskaldun abertzale, euskaldun idazle eta "euskaldun fededun".

Arrinda'tar Anes